

Mestari-kisälli -hankkeen päätöstilaisuus 20.4.2022

Sisä-Suomen kalatalousryhmän "mestari-kisälli"-hankkeen päätöstilaisuus järjestettiin 20.4.2022 koulutuskeskus Salpauksen tiloissa, Asikkalassa. Tilaisuudessa kerrattiin hankkeen toimenpiteitä ja kerrottiin sen tuloksista. Vaikka koronatilanne on helpottanut, jouduttiin tilaisuus järjestämään hybridimuotoisena, muutamien sairastapausten vuoksi.

Kannustavia tuloksia

Päätöstilaisuus alkoi hankkeen koordinaattori Janne Niemimäen esityksellä, jossa hän kertoi hankkeesta. Mestari-kisälli -hanke käynnistyi 1.6.2019 ja sen on tarkoitus päättyä kesäkuun lopussa 2022. Hankkeen ideana oli rekrytoida Sisä-Suomen kalatalousryhmän alueelle 5–10 uutta kaupallista kalastajaa jatkamaan ikääntyvien ja eläköityvien kalastajien työtä. Aiemmin tehdyssä esiselvityshankkeessa löydettiin kiinnostuneita mestari-kisälli -toiminnan avulla järjestävästä kalastajakoulutuksesta, näistä ja hankkeen aikana mukaan tulleista, yhteensä 10 lähti hankkeeseen mukaan kisälliksi. Mestareina toimineita kalastajia oli hankkeen aikana yhteensä 8 ammattikalastajaa.

Mestari-kisälli -hanke on kestänyt jo lähes 3 vuotta ja sille on haettu jatkoaikaa kahteen otteeseen koronatilanteen ja toissa vuoden huonon jäätalanteen vuoksi. 7 kisälliä on suorittanut harjoittelujaksonsa kunnialla läpi ja kaksi kisälliä suorittaa vielä omaa harjoittelujaksoaan. Vain yksi pari jätti hankkeen kesken. Niemimäki esitteli tilaisuudessa myös kartan, johon oli merkitty kisällien ja mestareiden sijainnit. Toimijat olivat jakaantuneet moneen eri paikkaan ja kattoivat käytännössä koko Sisä-Suomen kalatalousryhmän toiminta-alueen. Vaikka 2 paria vielä suorittaa harjoitteluun, voidaan hankkeen tuloksia pitää jo nyt erinomaisina; ainakin 5 hankkeessa mukana ollutta kisälliä on jatkanut, tai aikoo jatkaa työtä kalastuksen parissa.

Koulutus ja kurssit tärkeä osa hanketta

Niemimäki kertoi esityksessä, miten koulutuskeskus Salpauksella oli merkittävä rooli hankkeen onnistumisen kannalta. Kisälleillä oli mahdollisuus suorittaa mm. hygieniapassi, ensiapukurssi ja vuokraveneenkuljettaja-tutkinto Salpauksessa. Osa kisälleistä olikin hankkeen aikana koulun kirjoilla, jolloin he pystyivät suorittamaan ammattikalastajana toimimisen tutkinnonosan hankkeen yhteydessä. Opiskelija-statuksella olleilla kisälleillä oli myös mahdollisuus saada opiskelijoille myönnettyjä etuuksia, kuten opintotukea.

Päätöstilaisuudessa koulutuskeskus Salpauksen opetuslapäällikkö Arto Tuomainen ja lehtori Arto Immonen kertoivat omia kokemuksiaan hankkeesta. Molemmat ovat olleet tyytyväisiä hankkeen toteutustapaan, jossa kisällit ovat voineet joustavasti suorittaa kurseja ja opintoja käytännönharjoittelun ohella. Tiivistä yhteistyötä on tehty myös kaikkien hankkeen koordinaattoreina toimineiden kanssa, hankkeessa ehti toimia kolme eri vetäjää.

Käytännönharjoittelun kautta nopeasti ammattikalastajaksi

Vaikka paikan päälle päätöstilaisuuteen eivät kaikki halukkaat päässeetkään osallistumaan, pystyivät he olemaan mukana etäyhteydellä. Yksi hankkeen mestareista oli padasjokelainen ammattikalastaja Veli Heinonen, joka kertoi kokemuksistaan hankkeesta etäyhteydellä. Heinonen kehui hanketta ja piti hyvänä koulutusmallia, jossa käytännönharjoittelun avulla opetetaan ammattimaista kalastusta. Sekä kisälli että mestari pystyvät myös toteamaan nopeasti toimiiko yhteistyö vai ei. Kalastajantyöstä innostunut nuorikin pääsee nopeasti näkemään, onko ammattikalastajan ura oikeasti häntä varten.

Veli Heinonen kommentoi, että nuoren ei tarvitse välttämättä käydä 3 vuoden koulutusta läpi ja todeta valmistuttuaan ja kalastustoiminnan aloitettuaan, että kalastus ei olekaan työnä niin mukavaa kuin aluksi ajatteli. Tähän puheenvuoroon muidenkin paikan päälle olleiden oli helppo yhtyä. Heinosen kisällinä toimi sukulaispoika Veeti, joten perheyhteyksien tulevaisuus on tältä osin turvattu. Yhteistyö sukulaisten kesken sujui myös mallikkaasti.

Hankkeen hyväksi todettua mallia jatketaan

Päätöstilaisuudessa kävi ilmi, että kaikki hankkeeseen osallistuneet olivat pääosin tyytyväisiä hankkeeseen ja sen toteutukseen. Koronatilanne ja keliolosuhteet hieman pitkittivät hanketta ja esimerkiksi hankkeen opintomatka ei voineet kaikki halukkaat osallistua. Opintomatka järjestettiin joulukuussa 2021 ja se suuntautui Lounais-Suomeen. Matkalla osallistujat pääsivät tutustumaan mm. paikallisiin ammattikalastajiin, kalanjalostajiin sekä pääsivät tutustumaan ammattiopisto Livian toimitiloihin Paraisilla. Matkan aikana muodostettiin myös verkostoja ja luotiin uusia yhteistyökuvioita.

Janne Niemimäki kertoi tilaisuudessa, kuinka kisälleille ja mestareille maksetut korvaukset olivat tärkeä osa hankkeen onnistumisen kannalta. Molemmille maksettiin 500 € jokaisesta suoritetusta harjoittelujaksosta, yhteensä jaksoja kertyi kuusi ja ne jakautuivat eri vuodenaikoihin, joten kisällit pääsivät tutustumaan eri sesonkien kalastusmuotoihin. Tilaisuudessa todettiin, että vaikka korvaus ei välttämättä riitä täysin "elämiseen", mutta se kannustaa osallistumaan ja panostamaan hankkeeseen. Mestarit saivat kompensatiota menetystä työajasta, jonka he käyttivät kisällin opastukseen ja taitojen kehittämiseen. Kisälleillä oli tilanteesta riippuen mahdollisuus saada hankkeen korvauksen lisäksi mm. opintotukea tai työttömyysetuutta.

Hankkeeseen tyytyväiset päätöstilaisuuteen osallistujat olivat sitä mieltä, että vastaavaa hanketta on jatkettava tulevaisuudessa. Onkin tarkoitus aloittaa uusi mestari-kisälli -hanke heti tulevilla kalaleaderin ohjelmakaudella. Mestari-kisälli -hanke on todettu toimivaksi tavaksi saada uusia innokkaita ja ammattitaitoisia kalastajia takaamaan kotimaisen lähikalan saannin myös tulevaisuudessa. Pieniä viilauksia tulevaan hankkeeseen on tarkoitus tehdä, ainakin tutustumiskäyntejä muiden kalastajien ja kala-alantoimijoiden luona lisätään. Hankkeen aikana perustettiin oma Facebook-sivusta ja WhatsApp-ryhmä, näiden toimintaa jatketaan myös tulevassa hankkeessa.

Lisätietoja mestari-kisälli -hankkeesta:

Janne Niemimäki

Kalatalouskoordinaattori, Sisä-Suomen kalatalousryhmä

044 744 0396, janne.niemimaki@pajanne-leader.fi